

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Larisa Vacari împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Larisa Vacari împotriva lui Adrian Agarici cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin atragere ilicită la răspundere penală,

c o n s t a t ă

La 15 august 2016, Larisa Vacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Agarici cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin atragere ilicită la răspundere penală.

În motivarea acțiunii menționează că, prin sentința Judecătoriei Edineț din 30 aprilie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2016 s-a admis recursul inculpaților, sentința Judecătoriei Edineț din 30 aprilie 2015 și decizia Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015 fiind casate, cu achitarea inculpaților pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Susține că, în rezultatul acțiunilor ilicite a organului de urmărire penală și a procuraturii mun. Bălți a fost atrasă ilicit la răspundere penală, i s-a afectat sănătatea și i s-au cauzat suferințe psihice și sufletești, deoarece i-a fost limitată libertatea personală, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația.

Solicită încasarea din contul lui Adrian Agarici în beneficiul său suma de 150000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin atragerea ilicită la răspundere penală.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 01 noiembrie 2016 (f.d. 53, 61-62 recto-verso) s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea.

În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că, Adrian Agarici nu poate fi recunoscut vinovat în cauzarea prejudiciului Larisei Vacari, deoarece prejudiciul cauzat persoanei fizice prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma declarației scrise de a nu părăsi

localitatea se repară de către stat și nici de cum de către persoana care a depus cerere ce a servit drept temei pentru organul de urmărire penală de a începe urmărirea penală.

În acest sens, instanța inferioară a invocat că în conformitate cu art. 8 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nu poate fi intentată o acțiune cu privire la defăimare pentru declarația făcută: în cererile, scrisorile sau plângerile cu privire la încălcarea drepturilor și a intereselor legitime, expediate autorităților publice pentru examinare.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017 (f.d. 79, 80-81 recto-verso) s-a respins apelul declarat de Larisa Vacari și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Edineț din 01 noiembrie 2016.

La 15 iunie 2017, Larisa Vacari a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, cu pronunțarea unei hotărâri noi în sensul admiterii acțiunii (f.d. 86, 87).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele factice ce țin de fondul cauzei și a invocat că, intimatul urmează să-i repare prejudiciul moral cauzat prin atragerea ilicită la răspundere penală, deoarece urmărirea penală a fost începută în baza cererii depuse de Adrian Agarici.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care

erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind declarat în termen, deoarece conform avizului de recepție DS3118071490AS(f.d.83) **recurenta** a recepționat la 30 mai 2017 decizia instanței de apel din 11 aprilie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la 15 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe plic (f.d.87).

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

În acest sens, completul menționează că recurenta, neconformându-se prevederilor legale, a formulat o simplă cerere de recurs, fără evidențierea memoriului ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea de către instanța investită cu soluționarea căii de atac, a controlului legalității deciziei recurate.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în alin. (1) al art.437 din Codul de procedură civilă, și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

Completul consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

Astfel, instanța de recurs menționează că recurentul fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea unui recurs care să corespundă

exigențelor impuse de legiuitor, fapt ignorat de aceasta.

Cu titlu secundar, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul împotriva deciziilor instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

În această ordine de idei, completul decelează că **recurenta** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în **recurs** sânt distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului **recuretelei** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza *Rebai și alții contra Franței*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de **recurentului** în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) și prevederile art. 437 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera **recursul** declarat de Larisa Vacari, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Larisa Vacari împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală